

Mateřská škola Ostrava, Dvořákova 4, příspěvková organizace

Dvořákova 1037/4, 702 00 Ostrava * tel. 596123326, 774744576* e-mail: ms-dvorakova.cz * IČ: 75027313

č.j. DVOŘ/SM/0358/2020

skartační znak: S 5

účinnost od: 1. září 2013

aktualizace: 1. 9. 2020

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, **VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)** **(příloha k ŠVP „První krůčky životem“)**

Plán EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Č. j. 16745/2008 - 22 vydaného v Praze dne 27. října 2008

Cíl:

- vést děti k ohleduplnému vztahu k prostředí, ve kterém vyrůstají
- podporovat získávání nových vědomostí o věcech a jevech v přírodě
- denně pobývat s dětmi venku v přírodě
- pozorovat, hledat, sbírat, obdivovat
- přinášet dětem podněty
- pracovními aktivitami přispívat k péči o svět kolem sebe
- prožívat v přírodě společné chvíle naplněné smysluplnými činnostmi
- výběrem tématu řešit aktuálně problémy, které se v dětské skupině vyskytnou
- možnost poznat pečlivě blízké okolí, vytvořit pocit sounáležitosti s komunitou – obcí, poznávat tradice)

(oblast „Dítě a svět“ – zaměření na environmentální výchovu dětí)

Cíle environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) jsou dále rozvedeny prostřednictvím integrovaných bloků ve Školním vzdělávacím programu „První krůčky životem“, zejména prostřednictvím integrovaných bloků:

TRADICE A SVÁTKY
SVĚT KOLEM NÁS
ČLOVĚK
PŘÍRODA

Metody EVVO v mateřské škole

pozorování (spontánní, záměrně), hledání podobností a rozdílů. Dětská pozorování podporujeme pomůckami – lupy, zvětšovací krabičky, vyrobená kukátka

smyslové podněty (v dostatečném množství, rozmanitosti a kvalitě) – procvičování smyslů (zvukové, čichové, hmatové krabičky...)

experimenty (poznání na základě vlastní zkušenosti)

narativní metoda – vyprávění příběhů (příběhy v environmentální výchově by měly přinést pobídku k poznávání)

práce s knihou (příběhy z přírody)

exkurze (přiblížit dětem život na farmě, práci řemeslníka – truhláře, kameníka, pekaře, keramika, zedníka...)

beseda (předání zkušeností, nadšení)

dramatická výchova (navozujte situace z přírodního prostředí, které v sobě obsahují problémy a vyzývá děti k hledání řešení)

práce (zlepšení našeho okolí)

slavnost (ekologické slavnosti)

Zdroje EVVO v mateřské škole: učitelka, okolí MŠ, prostředí, rodina

Program je plněn postupně během roku, může být upravován podle potřeb školy, třídy doplňován o nové aktivity a poznatky.

Činnosti školy v oblasti EVVO:

- a) celoškolní dlouhodobé a trvalé aktivity
- b) celoškolní i třídní jednorázové akce – vycházejí z naplňování potřeb školy, tříd a dle aktuálnosti

Návrhy okruhů k celoročním činnostem (zařazení do TVP)

PODZIM

Oblasti – **Živá voda** – koloběh vody v přírodě, skupenství a vlastnosti vody, vodní zdroje, ochrana vodních zdrojů, vodní svět

Podzim v zahradách – zahrada, doba zrání, význam ovoce a zeleniny, léčivé byliny, život v zahradách, nezvaný host krtek, hmyz

Barevný podzim – strom od jara do zimy, podmínky k životu, jak se stromy množí, co umí stromy a keře, stromy a keře v našem okolí, kolik je stromům let, podzimní vůně, plody stromů a keřů

ZIMA

Stopy zimního života – jak se zvířata připravují na zimu, zimní srst, potravinové zásoby a přikrmování, hosté u krmítek, stopy ve sněhu

Ptáci - ptačí krmítka, stopy ve sněhu, hladoví ptáci

Pod sněhovou peřinou - co je sníh, význam sněhu pro rostliny, co se děje pod sněhovou peřinou, kdy může sníh škodit, kdo maluje bílé květy na okna, co je led a co se pod ním děje, co je rampouch, jinovatka, námraza

JARO

Kouzlo jara – klíčení, rašení, pučení, rostliny, travní porosty, v květinové říši, co dělají květy, půda, čas mláďat

Ptačí hnízda – stavba ptačího těla, proč můžou ptáci létat, od vejce k mláděti, ptačí hnízda a jejich umístění v ekosystémech, jak rozeznat samičky a samečky ptáků, hlasy ptáků, ptačí jídelníček, tažní ptáci ohlašují příchod jara, druhy ptáků v naší lokalitě

Hmyzí království – brouci, blanokřídlý hmyz, motýli a jejich proměny, noční motýl, bezobratlí živočichové, nech brouka žít

LÉTO

Barvy léta – letní louky – poznáš je, když kvetou? Užitek bylinek.

Letní počasí – mraky, přírodní jevy /bouřka, blesk, hrom, duha.

Letní vody (s výstrahou o možnosti nebezpečí – neznámé vody)

Tyto okruhy si učitelky jednotlivých tříd rozpracují do vzdělávací práce s dětmi, případně dále doplňují dle potřeby dětí, třídy.

Společný projekt **DEN ZEMĚ** (duben)

Témata:

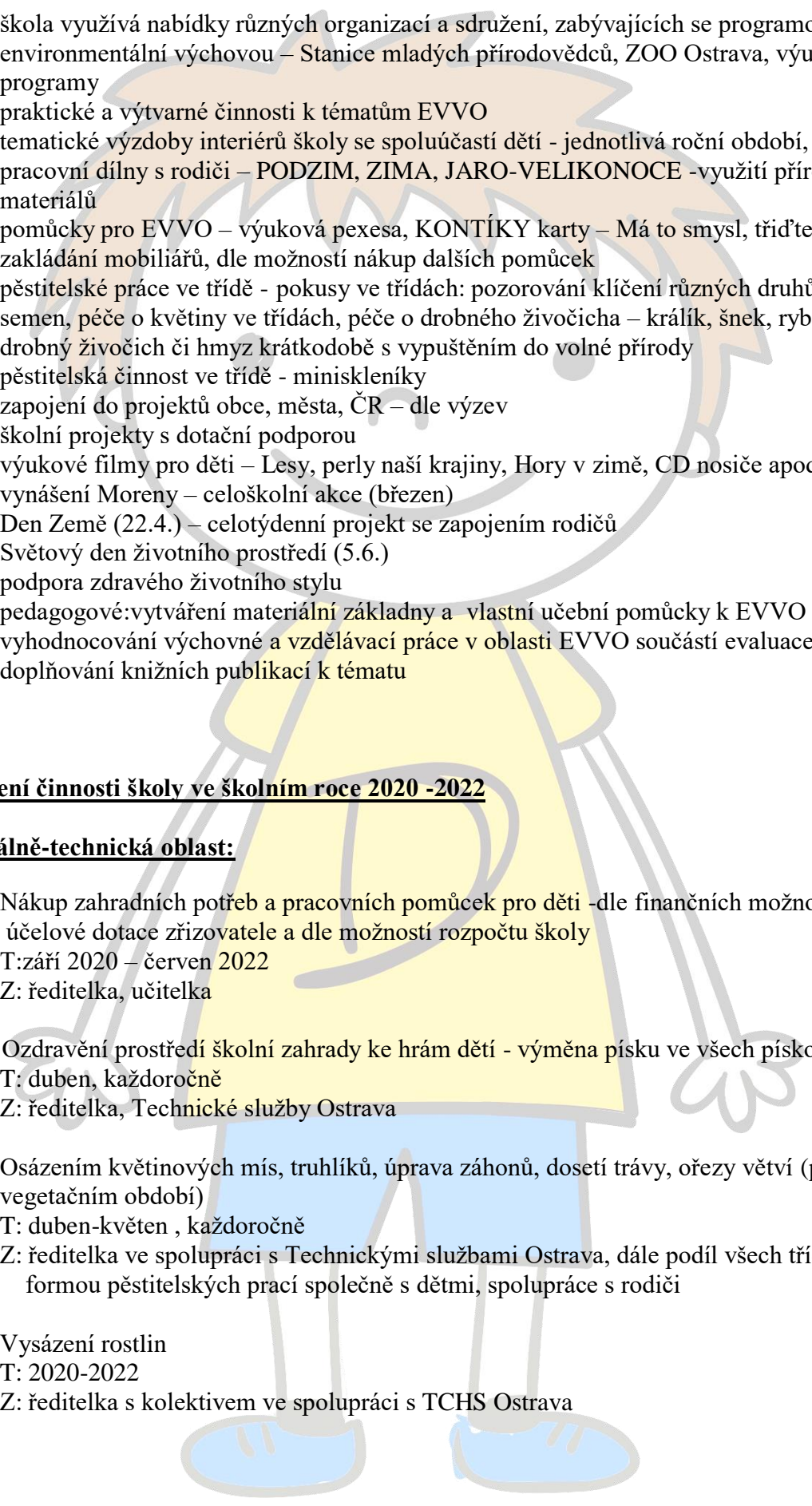
- 1/ **DÝCHÁME** - problematika ovzduší (co zhoršuje nebo zlepšuje kvalitu ovzduší)
- 2/ **PIJEME** - čistota, nezávadnost pro člověka, vodní zdroje, čištění studánek, vycházka k Ostravici
- 3/ **SLYŠÍME** - hluk v životním prostředí a jeho účinek na zdraví člověka
- 4/ **ODPOČÍVÁME** - chráněná území, les, čistota krajiny - skládky, naučné stezky
- 5/ **CHODÍME, JEZDÍME** - doprava, cyklostezky, ochrana zdraví a života
- 6/ **BYDLÍME** - hezké a čisté bydlení pro nás, jak se podílíme na úpravě životního prostředí
- 7/ **VYHAZUJEME** - odpadní materiál a kam s ním, význam třídění odpadu
- 8/ **JÍME, PIJEME POUŽÍVÁME** - zdravý životní styl pro každého z nás /potraviny, nápoje, materiály
- 9) **CO NÁM ŠKODÍ** - co škodí našemu zdraví – návykové látky, toxiny, stres... nebezpečné vlivy pro zdraví člověka

Pravidelná akce pro děti i rodiče:

- Jarní úklid školní zahrady – zametení chodníků, vyhrabání trávy, omytí a roznesení laviček, stolů, omytí – natření domečků (pro tatínky), omytí zahradních hraček a pomůcek, očištění krytů na pískovištích a další dle potřeby,
- Vysázení a rozmístění truhlíků s květinami, pěstitelské jarní práce na záhonech
KDY: březen - duben
ZÁMĚR: posílení povědomí a odpovědnosti za společné životní prostředí

Dlouhodobé činnosti školy v oblasti EVVO:

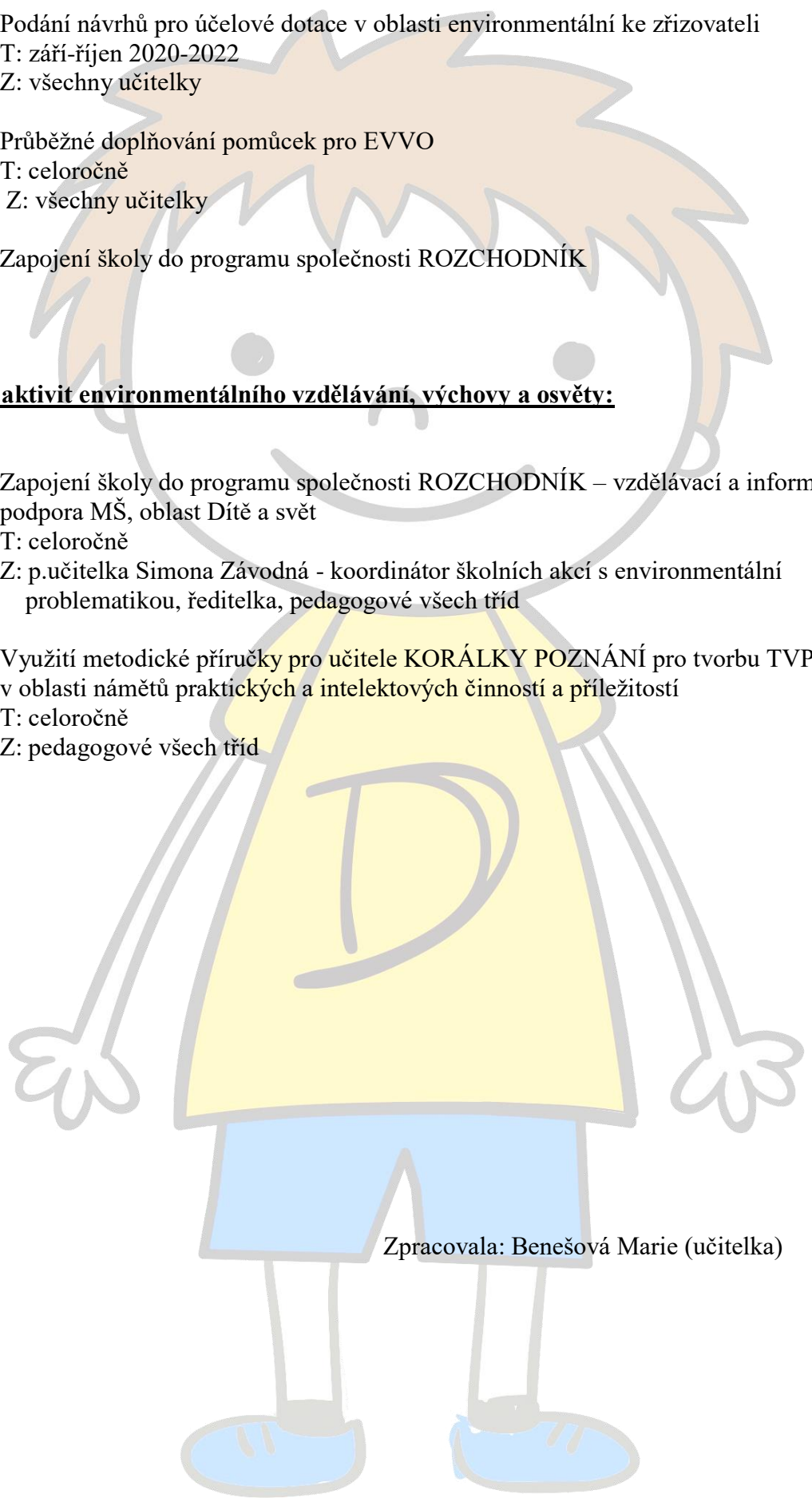
- ✓ celoškolní sběr plastových víček, vyhodnocení na konci roku
- ✓ celoroční podpora vzdělávání EVVO v přírodě – pozorování, vycházky, ekosystémy (louka, řeka, les), proměny krajiny, flora, fauna
- ✓ aktivity mimo školu (sběr kaštanů, péče o okolí MŠ, vycházky do parku – zimní krmení lesní zvěře, péče o krmítka- ptáci, pěstitelské práce na zahradě...)
- ✓ tematické vycházky, výlety, pohybové aktivity
- ✓ budeme nadále sledovat nabídky, týkající se dalšího vzdělávání pedagogů, podpora školení a sebevzdělávání pedagogů

-
- ✓ škola využívá nabídky různých organizací a sdružení, zabývajících se programově environmentální výchovou – Stanice mladých přírodovědců, ZOO Ostrava, výukové programy
  - ✓ praktické a výtvarné činnosti k tématům EVVO
  - ✓ tematické výzdoby interiérů školy se spoluúčastí dětí - jednotlivá roční období, pracovní dílny s rodiči – PODZIM, ZIMA, JARO-VELIKONOCE -využití přírodních materiálů
  - ✓ pomůcky pro EVVO – výuková pexesa, KONTÍKY karty – Má to smysl, tříd'te odpad, zakládání mobiliářů, dle možností nákup dalších pomůcek
  - ✓ pěstitelské práce ve třídě - pokusy ve třídách: pozorování klíčení různých druhů semen, péče o květiny ve třídách, péče o drobného živočicha – králík, šnek, rybičky a drobný živočich či hmyz krátkodobě s vypuštěním do volné přírody
  - ✓ pěstitelská činnost ve třídě - miniskleníky
  - ✓ zapojení do projektů obce, města, ČR – dle výzev
  - ✓ školní projekty s dotační podporou
  - ✓ výukové filmy pro děti – Lesy, perly naší krajiny, Hory v zimě, CD nosiče apod.
  - ✓ vynášení Moreny – celoškolní akce (březen)
  - ✓ Den Země (22.4.) – celotýdenní projekt se zapojením rodičů
  - ✓ Světový den životního prostředí (5.6.)
  - ✓ podpora zdravého životního stylu
  - ✓ pedagogové: vytváření materiální základny a vlastní učební pomůcky k EVVO
  - ✓ vyhodnocování výchovné a vzdělávací práce v oblasti EVVO součástí evaluace
  - ✓ doplňování knižních publikací k tématu

Zaměření činnosti školy ve školním roce 2020 -2022

materiálně-technická oblast:

- 1) Nákup zahradních potřeb a pracovních pomůcek pro děti -dle finančních možností účelové dotace zřizovatele a dle možností rozpočtu školy
T: září 2020 – červen 2022
Z: ředitelka, učitelka
- 2) Ozdravení prostředí školní zahrady ke hrám dětí - výměna písku ve všech pískovištích
T: duben, každoročně
Z: ředitelka, Technické služby Ostrava
- 3) Osázením květinových mís, truhlíků, úprava záhonů, dosetí trávy, ořezy větví (po vegetačním období)
T: duben-květen , každoročně
Z: ředitelka ve spolupráci s Technickými službami Ostrava, dále podíl všech tříd formou pěstitelských prací společně s dětmi, spolupráce s rodiči
- 4) Vysázení rostlin
T: 2020-2022
Z: ředitelka s kolektivem ve spolupráci s TCHS Ostrava

-
- 5) Podání návrhů pro účelové dotace v oblasti environmentální ke zřizovateli
T: září-říjen 2020-2022
Z: všechny učitelky
  - 6) Průběžné doplňování pomůcek pro EVVO
T: celoročně
Z: všechny učitelky
  - 7) Zapojení školy do programu společnosti ROZCHODNÍK

Oblast aktivit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty:

- Zapojení školy do programu společnosti ROZCHODNÍK – vzdělávací a informační podpora MŠ, oblast Dítě a svět
T: celoročně
Z: p.učitelka Simona Závodná - koordinátor školních akcí s environmentální problematikou, ředitelka, pedagogové všech tříd
- Využití metodické příručky pro učitele KORÁLKY POZNÁNÍ pro tvorbu TVP v oblasti námětů praktických a intelektových činností a příležitostí
T: celoročně
Z: pedagogové všech tříd

Zpracovala: Benešová Marie (učitelka)